

مجلس شورای اسلامی
دیوان محاسبات کشور
دیوان محاسبات استان سمنان

گزارش حسابرسی زیست محیطی

جلوگیری از آلودگی آب با محوریت واحدهای صنعتی استان سمنان

دیوان محاسبات استان سمنان

سال ۱۳۹۹

مقدمه:

اگر چه تعاریف مختلفی برای آلودگی آب ارائه شده است لیکن تقریباً تمام آنها غیر قابل استفاده شدن آب و مضر بودن آن برای موجودات زنده (به ویژه انسان) را مورد تأکید قرار داده‌اند. بنابراین آلودگی آب عبارت است از تغییر خصوصیات فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی آب به گونه‌ای که برای بشر و دیگر موجودات زنده مضر باشد.

آلودگی منابع آب از یک طرف باعث می‌شود که منابع آب قابل استفاده، محدود و محدودتر شوند و از طرفی می‌تواند خطرات و خسارات جبران ناپذیری برای سلامت عمومی از طریق ایجاد مسمومیت و گسترش بیماری‌ها بوجود آورد. حفظ منابع آب موجود در مقابل آلودگی مستلزم شناخت کامل منابع آلاینده می‌باشد. این موضوع در مناطق خشک و نیمه خشک که با کمبود شدید آب روبرو هستند از اهمیت دو چندان برخوردار است.

مسائل و چالش‌های زیست محیطی در همه جا گسترده‌اند و کمتر نقطه‌ای از جهان را می‌توان یافت که عاری از این اثرات باشد. امروزه در سطح جهانی تلاش‌های زیادی در حال انجام است تا با به کارگیری تکنولوژی پیشرفته از زمین و آب به منظور کشاورزی، اسکان جمعیت، جاذبه‌های توریستی و فعالیت‌های صنعتی استفاده بهینه بعمل آید. این تلاش‌ها با فعالیت‌های صنعتی که تأثیر متفاوت بر روی زمین و آب‌ها دارند در تضاد می‌باشد. آلودگی‌ها و فاضلاب‌های مختلف بسته به شرایط، دارای آثار و پیامدهای زیست‌محیطی متفاوتی است. برخی از صنایع به دلیل داشتن اثرات تخریبی گوناگون و گسترده بر محیط زیست، نیازمند توجه ویژه‌ای هستند که برخی از آن شامل تولید زهاب اسیدی و سمی و نشست در سطح زمین، از دست رفتن تنوع زیستی محل، آلودگی آب‌های سطحی و زیرزمینی توسط مواد شیمیایی، آلودگی هوا و نظایر آن، انتشار فلزات سنگین در آب می‌باشد. سدهای باطله از مهمترین سازه‌های هیدرولیکی برای جمع‌آوری و نگهداری پساب‌ها و مواد باطله حاصل از فرایند تغلیظ در کارخانه‌های فرآوری مواد معدنی می‌باشد. باطله‌های معدنی حاوی ترکیب‌های مختلف شیمیایی می‌باشند که در عملیات فرآوری به مواد معدنی اضافه می‌شوند. از طرفی خود باطله‌ها نیز با توجه به نوع کانسار و مواد معدنی استخراجی می‌توانند حاوی عناصر سمی مختلفی باشند. این ترکیبات شیمیایی و عناصر سمی به علت تأثیرات مخربی که می‌تواند بر محیط زیست داشته باشند.

دیوان محاسبات کشور طی چند سال اخیر با اتخاذ رویکرد «نظارت مالی پیشگیرانه، هدایتگرانه و مقتدرانه» تلاش نموده است در راستای وظایف قانونی خود در حفاظت از بیت‌المال از جمله محیط زیست و پیشگیری از آثار و پیامدهای سوءزیست محیطی دستگاه‌های اجرایی را یاری رساند. در این راستا، رعایت مهم‌ترین قوانین و مقررات حوزه زیست‌محیطی آیین‌نامه جلوگیری از آلودگی آب به استناد ماده (۴۶) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶، مصوبه شماره ۱۸۲۴۱/۷۱ هـ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۸ هیأت محترم وزیران، برخی مواد قانون برنامه ششم توسعه و همچنین راهنمای ملاحظات زیست‌محیطی در دستورالعمل طبقه‌بندی منابع آلاینده آب سال ۱۳۹۰ حوزه معاونت محیط زیست انسانی می‌باشد.

اهمیت موضوع:

با توجه به گسترش فعالیت صنایع و کارخانه‌ها و آلودگی مناطق متأثر از آلاینده‌هایی که از طریق فاضلاب در استان سمنان همواره در حال افزایش بوده و این پدیده در حال تبدیل شدن به یکی از بحران‌های زیست‌محیطی کشور می‌باشد و با توجه به خطراتی که این آلودگی برای محیط زیست دارد، شناخت و آگاهی نسبت به جوانب مختلف این مسأله از اهمیت بسزایی برخوردار

بوده و امکان جلوگیری یا کاهش خطرات آن وجود دارد، حائز اهمیت بودن انجام حسابرسی زیست‌محیطی جلوگیری از آلودگی آب از ابعاد ذیل است:

۱- انجام حسابرسی‌های زیست‌محیطی به عنوان یکی از مطالبات جدی مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) در سیاست‌های ابلاغی محیط زیست عنوان شده است.

۲- با عنایت به اینکه توسعه پایدار، توسعه بدون تخریب و انهدام محیط زیست و بدون سلب حق بهره‌مندی آیندگان از منابع طبیعی می‌باشد، لذا اجرای صحیح قانون و مصوبه مذکور و رصد وضعیت آلودگی آب، نقش مهمی در تحقق توسعه پایدار کشور دارد.

۳- مجلس شورای اسلامی، دیوان محاسبات کشور را مکلف نموده است تا به طور مستمر گزارشات خود را در مورد موضوعات مختلف زیست محیطی ارائه نمایند.

۴- دیوان محاسبات جمهوری اسلامی ایران همانند سایر نهادهای عالی محاسباتی جهان، اهداف مشترکی را در حسابرسی زیست‌محیطی دنبال می‌نماید که یکی از مهمترین این هدف‌ها، حصول اطمینان از اجراء و رعایت احکام مصوب مجلس و دولت می‌باشد.

اهداف رسیدگی:

۱- بررسی برنامه‌ها و ساز و کارهای دستگاه‌های اجرایی و ناظران و تعیین معیارهای تحقق عملکرد برای هر یک از اقدامات مندرج در خصوص آیین‌نامه جلوگیری از آلودگی آب به استناد ماده (۴۶) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶، مصوبه شماره ۱۸۲۴۱ت۷۱هـ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۸ هیأت محترم وزیران، برخی مواد قانون برنامه ششم توسعه و همچنین راهنمای ملاحظات زیست‌محیطی در دستورالعمل طبقه‌بندی منابع آلاینده آب سال ۱۳۹۰ حوزه معاونت محیط زیست انسانی

۲- نظارت مستمر و پیگیری میزان پیشرفت در دستیابی به اهداف تعیین شده در خصوص موضوع مورد رسیدگی

۳- حصول اطمینان از کفایت کنترل‌های داخلی در خصوص موضوع مورد رسیدگی

۴- حصول اطمینان از وجود و تصویب ابزارهای قانونی لازم و ضمانت اجرایی کافی جهت اعمال نظارت‌های لازم در

خصوص موضوع زیست‌محیطی مورد رسیدگی

۵- حصول اطمینان از صحت هزینه‌کرد اعتبارات اختصاص داده شده مرتبط با موضوع مورد رسیدگی

۶- بررسی اثربخشی اقدامات انجام گرفته توسط دستگاه‌های متولی در کاهش آلودگی آب و آسیب‌شناسی برای بهبود

اثربخشی اقدامات صورت گرفته

۷- حصول اطمینان از اعمال نظارت‌های قانونی لازم توسط دستگاه‌های اجرایی متولی (اداره کل حفاظت محیط زیست

استان) بر سایر اشخاص حقیقی و حقوقی واجد تکلیف قانونی

۸- حصول اطمینان از عملکرد صحیح اداره کل حفاظت محیط زیست استان سمنان در خصوص رعایت قوانین و مقررات،

ضوابط و استانداردهای مرتبط با موضوع زیست‌محیطی مورد رسیدگی

۹- جمع‌آوری و ارزیابی شواهد درباره عملکرد، به منظور تعیین میزان انطباق آن با معیارهای از پیش تعیین شده و گزارش نتایج به استفاده‌کنندگان ذینفع

۱۰- حصول اطمینان از تهیه به موقع برنامه‌ها و دستورالعمل‌های مرتبط (تعیین شده در قوانین و مقررات مصوب) توسط دستگاه‌های اجرایی ذیربط

۱۱- حصول اطمینان از صحت اقدامات صورت گرفته توسط دستگاه‌های متولی

دامنه رسیدگی:

دامنه زمانی این گزارش سال ۱۳۹۸ در نظر گرفته شده و همچنین دامنه مکانی آن شامل مناطق متأثر از آلاینده‌های صنایع صنعتی و خدماتی استان سمنان بوده و دامنه عملیاتی آن مربوط به سازمان حفاظت محیط زیست، وزارتخانه‌های نیرو، جهاد کشاورزی، بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌های ذیربط می‌باشد. لازم به ذکر است مبنای تهیه چارچوب و دامنه رسیدگی مهم‌ترین قوانین و مقررات حوزه زیست‌محیطی آیین‌نامه جلوگیری از آلودگی آب به استناد ماده (۴۶) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶، مصوبه شماره ۱۸۲۴۱ت ۷۱هـ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۸ هیأت محترم وزیران، و برخی مواد قانون برنامه ششم توسعه و همچنین راهنمای ملاحظات زیست محیطی در دستورالعمل طبقه‌بندی منابع آلاینده آب سال ۱۳۹۰ حوزه معاونت محیط زیست انسانی اداره کل حفاظت محیط زیست استان سمنان می‌باشد.

محدودیت‌های رسیدگی:

محدودیت‌های دامنه رسیدگی که سبب گردد حسابرس نتواند برنامه حسابرسی خود را طبق روال عادی اجرا کند در این سر فصل لحاظ گردد.

عملکرد:

عملکرد آیین نامه جلوگیری از آلودگی آب در این گزارش به استناد ماده (۴۶) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ موضوع مصوبه شماره ۱۸۲۴۱ ت ۷۱ هـ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۸ هیأت محترم وزیران می باشد که به تفکیک مواد آن مورد بررسی قرار گرفته و تحلیل شده است .

بررسی عملکرد برنامه پایش و مدیریت آلاینده ها از محل اعتبارات هزینه ای اداره کل حفاظت محیط زیست استان سمنان در سال ۱۳۹۸:

(مبالغ به میلیون ریال)

ملاحظات	عملکرد (با ارایه مستندات مربوطه)			هدف کمی (پیش بینی)			واحد	شرح برنامه/خدمت
	هزینه کل	هزینه واحد	مقدار	هزینه کل	هزینه واحد	مقدار		
				۲۳۰	۱۱۵,۰۰۰	۲	ایستگاه	راهبری ایستگاه های پایش محیطی سنجش آلودگی هوا و آب
				۴۰۰	۳,۳۳۳	۱۲۰	مورد	نظارت بر نصب و راه اندازی سیستم های پایش لحظه ای و مداوم آلودگی در منابع زیست محیطی
				۱,۲۵۰	۴,۳۱۰	۲۹۰	مورد	بررسی و پاسخگویی به شکوائیه های واصله در ارتباط با نحوه عملکرد واحدهای صنعتی
				۱,۷۳۰	۳,۴۶۰	۵۰۰	مورد	پایش و اعلام میزان آلودگی های صنعتی و غیر صنعتی به صورت خود اظهاری صنایع
				۱۰,۶۹۵	۵,۲۱۷	۲,۰۵۰	مورد	نظارت و پایش توسط گشتهای ویژه محیط انسانی

اظهار نظر در خصوص عملکرد برنامه پایش و مدیریت آلاینده ها:

عملکرد شهرکها، نواحی و واحدهای صنعتی استان:

ردیف	تعداد		دارای تصفیه خانه مستقل	فاقد تصفیه خانه	متصل به فاضلاب عمومی صنعتی	متصل به فاضلاب عمومی غیر صنعتی	جمع کل
	موقعیت استقرار شرکت	موقعیت استقرار شرکت					
۱	واحد های صنعتی مستقل						
۲	واحد های صنعتی تحت نظر شرکت شهرکهای صنعتی						
۳	واحد های صنعتی تحت نظر سازمان همیاری شهرداریها						
۴	واحد های صنعتی با مدیریت هیأت امناء						
	جمع کل						

بررسی عملکرد دستگاه های اجرایی مرتبط (موضوع ماده (۳) آیین نامه اجرایی):

ماده (۳): سازمان با همکاری وزارتخانه های نیرو ، جهاد کشاورزی، بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و سایر وزارتخانه ها و سازمان های ذیر بط حسب مورد نسبت به بررسی و شناسائی کیفیت آبهای ایران از لحاظ آلودگی اقدام خواهد نمود.

ردیف	واحد آلاینده منابع آب	نوع آلودگی منابع آب	دستگاه اجرایی مرتبط	اقدامات صورت گرفته از سوی دستگاه اجرایی مرتبط	نتایج حاصله

اظهار نظر در خصوص رعایت ماده (۳) آیین نامه:

عملکرد ماده (۴) آیین نامه:

سازمان موظف است نسبت به شناسایی منابع مختلف مولد آلودگی آب به طریق مقتضی اقدام نماید. مسئولین موظفند اطلاعات و مدارک مورد نیاز را در صورت درخواست در اختیار سازمان قرار دهند.

ردیف	نام واحد(صنعتی - خدماتی)	حد استاندارد فاکتورهای آلاینده	آنالیز فاکتورهای آلاینده (شناسایی منبع آلاینده)				بازه زمانی آلاینده ۹۱	بازه زمانی سه ماهه	تاریخ صدور اخطار به	قراردگیری در لیست صنایع آلاینده	معرفی به مراجع قضایی	نتیجه عملکرد محیط زیست

اظهار نظر در خصوص رعایت ماده (۴) آیین نامه:

عملکرد ماده (۷) آیین نامه:

سازمان موظف است طبق برنامه پیش بینی شده از فاضلاب و مواد زائد جامد منابع آلوده کننده نمونه برداری و نوع و میزان آلودگی هر یک از این منابع رامشخص نماید. در صورتی که شدت آلودگی هر یک از منابع آلوده کننده بیش از استانداردهای موضوع ماده (۵) این آیین نامه باشد سازمان مراتب را کتباً به مسئول مربوط اخطار خواهد نمود که در رفع آلودگی اقدام نماید. در این اخطار به نوع آلودگی و میزان آن و همچنین مهلت رفع آلودگی که متناسب با امکانات تعیین می گردد صریحاً قید خواهد شد.

ردیف	نام واحد(صنعتی - خدماتی)	تاریخ نمونه برداری	حد استاندارد فاکتورهای آلاینده				آنالیز فاکتورهای آلاینده (شناسایی منبع آلاینده)				تاریخ صدور اخطار به	اقدامات انجام شده توسط شرکت صنعتی	نتیجه عملکرد محیط زیست

اظهار نظر در خصوص رعایت ماده (۷) آیین نامه:

عملکرد مواد (۸ و ۹) آیین نامه:

ماده (۸): مسئولین مکلفند ظرف مهلت مذکور در اخطار به نسبت به رفع آلودگی در حد استاندارد اقدام کنند در غیر این صورت بر اساس ماده (۱۱) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست از فعالیت با بهره برداری منبع مربوط تا رفع آلودگی جلوگیری خواهد شد.

ماده (۹): در صورتی که مسئول منبع آلوده کننده با دلایل و مدارک قابل قبول سازمان اثبات نماید که ظرف مهلت مقرر در اختاریه رفع آلودگی عملی نمی باشد سازمان می تواند مهلت اضافی مناسب برای اینگونه منابع قائل شود، مشروط بر این که ادامه فعالیت این منابع خطرات جدی برای سلامت انسان و سایر موجودات زنده در برداشته باشد.

ردیف	نام واحد	مهلت اختاریه	اثبات کننده و اقدام کننده	تمدید مهلت	ادله قانونی	اقدامات انجام شده	نتیجه عملکرد محیط زیست

اظهار نظر در خصوص رعایت ماده (۸ و ۹) آیین نامه:

عملکرد ماده (۱۰) آیین نامه:

سازمان در اجرای وظایف قانونی خود مجاز است هر یک از منابع آلوده کننده را توسط مأمورین خود مورد بازرسی قرار دهد، در صورتی که بازرسی هر یک از منابع به موجب قوانین دیگر مستلزم کسب اجازه از دادستان باشد نسبت به اخذ نمایندگی دادستان اقدام خواهد شد.

ردیف	نام واحد	تعداد دفعات مراجعه به واحد جهت بازرسی	کسب اجازه از دادستان	توضیحات

اظهار نظر در خصوص رعایت ماده (۱۰) آیین نامه:

عملکرد مواد (۱۴)، (۱۵) و (۱۶) آیین نامه:

ماده (۱۴): تخلیه و پخش فاضلاب یا هر نوع ماده آلوده کننده از منابع متفرقه به آب های پذیرنده به میزان بیش از حد استاندارد ممنوع است. انواع و طبقه بندی منابع آلوده کننده و متفرقه توسط سازمان و یا همکاری وزارتخانه ها و مؤسسات ذیربط تعیین خواهد شد.

ماده (۱۵): در مواردی که سازمان بنا بر دلایل کافی تشخیص دهد کاهش یا از بین بردن آلودگی ناشی از منابع آلوده کننده موجود از طرق دیگر به جز انتقال آنها به نقاط مناسب امکان پذیر نمی باشد، طراحی در این مورد با همکاری وزارتخانه های کشاورزی، جهاد سازندگی، صنایع، مسکن و شهرسازی، نیرو و کار و امور اجتماعی تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به مورد اجرا خواهد گذاشت.

ماده (۱۶): سازمان مجاز است در مواقعی که ضرورت ایجاب نماید استفاده از وسایل و روش های مناسب را برای منابع متفرقه برقرار نماید.

ردیف	نوع منبع آلوده کننده	نوع ماده آلاینده	فاکتور آلاینده	حد استاندارد زیست محیطی	طبقه بندی - جمع آوری	دستگاه اجرایی مرتبط

ادامه جدول :

نوع همکاری دستگاه مرتبط	کاهش و کنترل آلودگی		نیاز به طراحی انتقال و مصوبه هیأت وزیران دارند:		وسایل و روش مناسب از طرف سازمان برقرار شده		رقیق سازی	نتیجه عملکرد محیط زیست
	بلی	خیر	بلی	خیر	بلی	خیر		

اظهار نظر در خصوص رعایت مواد (۱۴)، (۱۵) و (۱۶) آیین نامه:

عملکرد ماده (۱۸) آیین نامه:

ماده (۱۸): مسئولین مکلفند تدابیری اتخاذ نمایند تا در مواقع اضطراری که تصفیه فاضلابها به هر علتی متوقف می شود از تخلیه مستقیم فاضلاب به آبهای پذیرنده خودداری نمایند.

توضیحات	ارجاع به دادستان حوزه قضایی		توقف در صورت عدم کارکرد مطلوب تصفیه خانه	جلوگیری از تخلیه مستقیم	عملکرد تصفیه خانه	وجود تصفیه خانه	نام واحد	ردیف
	ندارد	دارد						

اظهار نظر در خصوص رعایت ماده (۱۸) آیین نامه :

عملکرد ماده (۲۱) آیین نامه:

ماده (۲۱): تشریفات ابلاغ اخطار توسط سازمان به مسئولین منابع آلوده کننده تابع قانون آیین دادرسی مدنی می باشد.

توضیحات	نتیجه اقدامات انجام شده	نوع فعالیت و آلاینده جهت کاهش آلاینده	سیاست تشویقی	نام واحد	ردیف

اظهار نظر در خصوص رعایت ماده (۲۱) آیین نامه :

عملکرد ماده (۲۲) آیین نامه:

ماده (۲۲): چنانچه تخلف از مقررات این آیین نامه موجب ورود هرگونه خسارت به محیط زیست آبریان و منابع طبیعی شود، دادگاه حسب درخواست سازمان، مسئولین را به پرداخت و جبران خسارت وارد شده محکوم خواهد کرد.

توضیحات	تاریخ وصول	شماره فیش وصولی	میزان جریمه به ریال	رأی دادگاه	میزان آلاینده و خسارت وارده به محیط زیست آبریان	نوع آلاینده	نام واحد	ردیف

اظهار نظر در خصوص رعایت ماده (۲۲) آیین نامه :

بررسی عملکرد موضوعات مورد حسابرسی در بخش کنترل های داخلی به تفکیک بخش های پنج گانه :
محیط کنترلی:

- ۱- سطح صلاحیت مورد نیاز برای انجام مشاغل خاص توسط مدیریت تعیین و رعایت می شود؟
- ۲- رئیس دستگاه اجرایی نقش مؤثری در تضمین اثربخشی کنترل های داخلی ایفا می کند؟
- ۳- ساختار سازمانی مناسب برای انجام مشاغل خاص وجود دارد؟
- ۴- تفویض اختیار و تعیین مسئولیت برای پاسخگویی و کنترل به نحو مناسب انجام می شود؟

ارزیابی خطر (ریسک):

- ۱- پیامد ریسکها، هم در مورد هدف های عام و هم برای هدف فعالیتها، شناسایی و بررسی می شوند؟
- ۲- سازو کارهایی برای شناسایی دگرگونی ها و نشان دادن واکنش مناسب به ریسک ها به کار گرفته می شوند؟

اطلاعات و ارتباطات:

۱- آیا سیستم از لحاظ مطابقت فعالیت های شناسایی و بررسی شده با قوانین و مقررات مربوط اطمینان کافی بدست می دهد؟

۲- آیا سیستم از لحاظ نگهداری سوابق مستند و کافی براساس معیارها و دستورالعمل های ابلاغی اطمینان بخش است؟

فعالیت های کنترلی:

۱- خط مشی ها و رویه های مناسب با توجه به ضرورت فعالیت های هر یک از اهداف به کار گرفته می شوند؟

۲- فعالیت های کنترلی به صورت سنجیده و معقول اجرا می گردند؟

نظارت:

۱- نظارت مستمر در روال عادی عملیات انجام می شود؟

۲- بازنگری سیستم کنترل داخلی با تمرکز مستقیم بر اثر بخشی آن انجام می شود؟

بررسی عملکرد پایش و نظارت جهت جلوگیری از آلودگی آب در واحد های صنعتی:

ردیف	نام واحد مورد پایش (نظارت)	منشأ پایش (نظارت) *	فواصل پایش (هفتگی، ماهانه، فصلی)	تاریخ آخرین پایش (نظارت)	تاریخ پایش (نظارت) فعلی	گزارش پایش (نظارت)	اقدامات انجام شده پایش (نتیجه نظارت)

* ۱- حسب دستور مقامات مافوق ۲- قرار گیری در لیست صنایع آلاینده ۳- مکاتبات دستگاه های اجرایی مرتبط (صمت، مقام قضایی، شرکت سپهرک های صنعتی، بهداشت و درمان و...) ۴- شکایات های مردمی (تلفنی، حضوری، کتبی) ۵- تشخیص کارشناس موضوع تبصره (۴) ماده (۱۱) قانون هوای پاک.

بررسی عملکرد اداره کل حفاظت محیط زیست استان در جلوگیری از آلودگی آب:

ردیف	واحد آلاینده منابع آب	سال ایجاد آلاینده	منبع گزارش دریافتی	بررسی های انجام شده توسط محیط زیست	اقدامات صورت گرفته از سوی محیط زیست	نتایج حاصله	ملاحظات

پیشنهادات برای اصلاح امور، اشکالات و نواقص مشاهده شده:

- در این بخش کلیه موارد تخلف و انحراف با درج مشخصات و مستندات مربوط به تفکیک آورده می شود.

- کلیه اقدامات انجام شده اعم از مکاتبه با دستگاه اجرایی و دادسرا پیرامون تخلفات درج می گردد.

آسیب های احصاء شده:

- آسیب شناسی عملکرد زیست محیطی: شناسایی نقاط ضعف و آسیب مربوط به عملکرد زیست محیطی دستگاه های اجرایی

جهت انعکاس آن به ذینفعان (به چه تعداد، نام آسیب ها و عنوان دستگاه های اجرایی ذکر شود)

اقدامات پیشگیرانه:

- هرگونه اقدامی که صرفاً منجر به جلوگیری از وقوع یک مشکل یا معطل زیست‌محیطی شود. (چه تعداد، عنوان اقدامات پیشگیرانه ذکر شود)

اقدامات اصلاحی:

- هرگونه اقدامی که صرفاً منجر به اصلاح یک قانون زیست‌محیطی، مقرر، ساختار، رویه، مشکل و عملکرد زیست‌محیطی دستگاه‌های اجرایی شود. (به چه تعداد، عنوان اقدامات اصلاحی ذکر شود)

اظهار نظر:

- در این بخش در خصوص اهداف رسیدگی و میزان دستیابی به آن اظهار نظر گردد.

پیشنهادات و توصیه‌های حسابرسی:

توصیه‌های لازم برای مقابله با علل و عوامل آسیب‌زا، انحرافات ناشی از رسیدگی و مرتبط با موضوع و بهبود امور ارائه می‌گردد.

پیوست‌ها:

کلیه آمارها، نمودارها، احکام و سایر مدارک و مستندات مربوط به گزارش ضمیمه می‌گردد.